

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ
ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

**МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ ВІДДІЛУ ОСВІТИ
ПІДВОЛОЧИСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ**

**РОЛЬ МЕТОДИЧНОЇ СЛУЖБИ В ПІДВИЩЕННІ
ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ НА ЗАСАДАХ
ПАРТИСИПАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В
УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ**

**З ДОСВІДУ РОБОТИ МЕТОДИЧНОГО КАБІНЕТУ ВІДДІЛУ
ОСВІТИ ПІДВОЛОЧИСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ**

ПІДВОЛОЧИСЬК 2018

Робота методичного кабінету відділу освіти базувалася на відповідних державних, нормативно-правових документах, Концепції «Нової української школи», Концепції національно-патріотичного виховання та спрямовувалася на одержання нових педагогічних знань, інноваційну та науково-дослідницьку діяльність вчителів.

Організація діяльності методичного кабінету здійснювалася за річним та місячними планами, наказу відділу освіти «Про затвердження структури та організацію методичної роботи з педагогічними кадрами закладів освіти».

Проводились системні заходи, спрямовані на виконання завдань, поставлених перед методичним кабінетом на плановий період.

Управлінська діяльність методичного кабінету

Науково-методичне забезпечення системи дошкільної та загальної середньої освіти здійснювали завідувач методичним кабінетом та 9 методистів. З них вищу кв. кат. мають 5, I кв. кат. – 2, II кв. кат. – 2.



Інноваційності всій системі організації методичної роботи надає творча співпраця з науково-методичними працівниками кафедр, відділів, лабораторій

Тернопільського ОКІППО, Тернопільським національним педагогічним університетом ім. В. Гнатюка.

Питаннями планування, організації науково-методичної роботи з педагогічними працівниками в умовах децентралізації освіти методичний кабінет ділився досвідом роботи на зустрічі із представниками Інституту Громадянського Суспільства та педагогами Житомирської області Баранівської ОТГ.



Значна увага у створенні ефективної системи методичної роботи приділялась управлінню процесами формування творчої особистості вчителя, його педагогічної компетентності. При методичному кабінеті функціонували творчі групи вчителів початкових класів (кер. Паюк О.О.), біології та хімії (кер. Липка Л.А.), математики (кер. Лукасевич М.П.) «Школа лідерів учнівського самоврядування» (кер. Васильківська Л.М.), «Школа новопризначеного керівника та заступника» (кер. Добрунова М.А.), «Школа професійного зростання молодих педагогів» (кер. Камінська О.Д., Паливода М.Б.).

Радою методичного кабінету у вересні місяці 2018 року затверджено плани роботи методичного кабінету, методичних формувань, творчих груп вчителів початкових класів, філологів, математики, біології та хімії, опорних навчальних закладів, Шкіл управлінської майстерності, Школи професійного становлення молодих педагогів. Розглянуто програми гурткової роботи з навчальних предметів. Достатня увага приділялась виконанню розроблених заходів щодо підвищення якості навчальних досягнень та надання якісних освітніх послуг, результативності виступів учнів у III етапі Всеукраїнських олімпіад, конкурсах, участі педагогів у конкурсі «Учитель року-2018», робота експериментальних класів, реалізації заходів Концепції національно-патріотичного виховання та Української Хартії вільної людини, роботу над науково-методичною проблемою, тощо.

Інноваційні складові компетентнісного методичного простору:

- школа педагогів нової формації (директори, заступники директорів освітніх закладів);
- інтерактивна школа сучасного вчителя;
- віртуальний простір;
- формування нового освітнього середовища;
- підтримка інноваційної діяльності;
- науково-дослідна, експериментальна діяльність.

Методичний кабінет організовує методичну та науково-дослідну роботу учителів за різними напрямками. До управління структурними підрозділами методичної служби залучено 21 педагогічний працівник, 15 педагогів, які мають звання «старший учитель», «вчитель методист» - 9.

Завдяки сучасним методикам у тісному зв'язку з набутим досвідом забезпечується високий показник рівня успішності та якості навчально-виховного процесу продемонстрували **вчителі фізичної культури:** Слободян В.В. (Кам'янківська ЗОШ І-ІІІ ст.), Шумський Л.Б, Мотика В.Я. (Підволочиська гімназія імені І. Франка), Дрейко С.М. (Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст.), **вчителі математики:** Лиса Л.О. (Підволочиська гімназія імені І. Франка), Даньків Г.С. (Галущинська ЗОШ І-ІІ ст.), Гавриляк О.В. (Кам'янківська ЗОШ І-ІІІ ст.), **вчителі основ християнської етики:** Підгорняк І. А. (Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст.), Курило І.П. (Кам'янківська ЗОШ І-ІІІ ст.), Шерстій І.М. (Підволочиська гімназія імені І. Франка), **вчителі гуманітарного циклу:** Шелега Л.Я. (Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст.), Герасимчук В.І. (Підволочиська гімназія імені І. Франка), Кметь Л.К. (Галущинська ЗОШ І-ІІ ст.), **вчителі початкових класів:** Гурська Н.Є. (Підволочиська гімназія імені І. Франка), Каспрій М.П. (Качанівська ЗОШ І-ІІІ ст.), Паляниця Г.В., Саченко Н.В. (Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст.), **вчителі суспільних дисциплін:** Довгань Н.О., Нагуляк І.І. (Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст.), Малашок Л.Й. (Галущинська ЗОШ І-ІІІ ст.), **вчителі Захисту Вітчизни:** Грицай Р.В. (Підволочиська гімназія імені І. Франка), Вовна А.М. (Качанівська ЗОШ І-ІІІ ст.), **вчителі фізики:** Муляр Б.І. (Підволочиська гімназія імені І. Франка), Кравчук Н.Я. (Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст.), **вчителі трудового навчання:** Полухін В.І. (НВК «Оріховецький ЗНЗ І-ІІІ ст. -ДНЗ), Міхневич А.Л. (Кам'янківська ЗОШ І-ІІІ ст.), **вчителі природничого циклу:** Горалечко Л.М. (Качанівська ЗОШ І-ІІІ ст.), Липка Л.А. (Підволочиська гімназія імені І. Франка), Грицух С.Ф. (Підволочиська гімназія імені І. Франка), **практичного психолога** Вовна А.М. (Качанівська ЗОШ І-ІІІ ст.), **вчителі**

музичного мистецтва: Міхневич А.Л. (Кам'янківська ЗОШ І-ІІІ ст.), Гельовська О.В. (Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст.). Результатом спільної роботи закладів освіти та методичного кабінету є результативна участь педагогів у конкурсах фахової майстерності, друк у пресі, розробка власних методичних розробок.

Науково-методична робота щодо підвищення кваліфікації й фахової компетентності педагогічних кадрів

**Методична робота в закладах освіти спрямована на вирішення науково-методичної проблеми:
“Підвищення якості сервісного обслуговування навчальних закладів та забезпечення академічної свободи у реалізації Державних стандартів освіти на засадах партисипативного управління та педагогіки співробітництва. Національно-патріотичне виховання учнів на засадах полікультурних, історичних цінностей, традицій і звичаїв народу в умовах державотворення”**

З метою реалізації науково-методичної проблеми та вирішення основних цільових завдань діяльності методкабінету, функціонувала дієва структура науково-методичної роботи з педкадрами, яка складалася із діяльності 24 методичних об'єднань вчителів-предметників, семінари, майстер-класи, Школи передового педагогічного досвіду, професійної майстерності, молодого вчителя, воркшопи, конференції, круглі столи, творчі групи, динамічні групи, Школи управлінської майстерності, навчально-методичне консультування, професійний конкурс «Учитель року - 2018».

Структура діяльності методичного кабінету



Ефективність роботи формувань забезпечувалася, передусім, правильним підходом до планування мети, завдань, змісту, які давали можливість здійснювати успішну психологічну, педагогічну, предметну, методичну підготовку педагогічних кадрів.



Зокрема проведено:

- воркшоп для вчителів початкових класів з проблеми «Інноваційні технології в роботі вчителя початкових класів» з досвіду роботи вчителів ПК НВК «Оріховецький ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ»,

- семінар-практикум для вчителів початкових класів на базі Хмеліськівської ЗОШ І-ІІ ст. на тему «Інтегроване навчання в початковій школі одна з передумов впровадження Концепції «Нової української школи»,

- семінар-практикум вчителів зарубіжної літератури на базі НВК «Жеребківський ЗНЗ І-ІІ ст.-ДНЗ» з проблеми «Формування позитивної мотивації навчальної діяльності учнів як один із основних чинників формування читацької компетенції»,

- засідання творчої групи вчителів української мови та літератури на базі НВК «Богданівський ЗНЗ І-ІІ ст.-ДНЗ» на тему «Підвищення якості та результативності сучасного уроку через компетентісно орієнтований підхід до викладання української мови та літератури»,

- семінар-практикум для вчителів англійської мови на базі Галущинської ЗОШ І-ІІ ст. на тему: «Оновлення змісту освіти на уроках англійської мови на основі реалізації Концепції «Нової української школи»,

- майстер-клас на базі Підволочиської гімназії імені І. Франка для вчителів англійської мови на тему: «Соціокультурна компетенція вчителя на уроках англійської мови» (з досвіду роботи вчителя Кобильняка В.В.),

- семінар-практикум для вчителів біології і хімії на базі Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст. з проблеми «Реалізація компетентісного підходу при викладанні біології і хімії через використання елементів сучасних педагогічних технологій» (з досвіду роботи вчителя біології і хімії Староміщинської філії Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст. Кравчук М.І.),

- семінар-практикум для вчителів географії та економіки на базі НВК «Оріховецький ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ» з проблеми «Краєзнавчий аспект – основа національно-патріотичного виховання учнів при вивченні географії» (з досвіду роботи вчителя географії Тимочко О.М.).

- тренінг для вчителів фізичної культури на базі ДЮСШ з проблеми «Використання нестандартного обладнання на уроках фізичної культури» з досвіду роботи призера районного етапу конкурсу «Учитель року-2018» Панчука А. Є.

- семінар-практикум для вчителів трудового навчання на базі НВК «Іванівський ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ» (обслуговуючі види праці), з проблеми: «Організація пошукової роботи у процесі викладання трудового навчання засобами веб-квест-технологій»;

- майстер-клас для вчителів трудового навчання на тему «Виготовлення декоративної писанки в техніці «артишок» (Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст. з досвіду роботи вчителя Годи О.С.);

- виховний захід (з елементами тренінгу) «Впровадження Української Хартії вільної людини в освітній процес»;

- семінар-практикум для вихователів ЗДО на базі Підволочиського ДНЗ «Використання інноваційних педагогічних технологій для розвитку комунікативно-мовленнєвих навичок дошкільників»;

- семінар-практикум для керівників шкільних методичних об'єднань класних керівників «Організація діяльності класних керівників в умовах творення Нової української школи»;

- майстер-клас для вчителів музичного мистецтва «Використання міжпредметних зв'язків на уроках музичного мистецтва» (з досвіду роботи призера обласного етапу конкурсу «Учитель року-2017» Міхневича А.Л.).

Організовано поїздки для вчителів біології в ботанічний сад (м. Кременець), вчителів трудового навчання в музей «Писанка» (м. Коломия), заступників директорів з виховної роботи та педагогів-організаторів в (м. Львів), вчителів суспільних дисциплін (м. Львів).

Для вчителів, які викладають українську мову та літературу, математику, історію в 11-х класах організовано навчання «7 кроків до ЗНО» (методист Петрунів Г.Г., Білан Н.Я., Мокрій Ю.М.).

Вчителі основи здоров'я – учасники тренінгу «Вчимося жити разом».

Для вихователів закладів дошкільної освіти за участю викладача ТОКІППО Кавецького В.Є. та методиста інституту з дошкільної освіти Олексішин А.М. проведено тренінг по темі «Використання здоров'язберігаючих технологій в освітньому просторі закладу дошкільної освіти».

Однією з форм роботи з кадрами є курсова підготовка. У 2018 році підвищують кваліфікацію 84 педагогічних працівники, в тому числі за очною формою – 6, очно-заочною формою – 73, дистанційною з використанням ІКТ – 5. Педагогічні працівники закладів освіти проходять короткотривалі тренінги та навчальні семінари у ТОКІППО. Методист методичного кабінету Павлів А. М. пройшов І етап курсів підвищення кваліфікації в ЦППО ДВНЗ УМО НАПН України у м. Київ.



Підвищення рівня фахової майстерності педагогічних працівників добре прослідковується під час атестації. У ході вивчення стану контролю за додержанням порядку проведення атестації педагогічних працівників керівниками закладів освіти узагальнено практику проведення атестації педпрацівників на різних її етапах. Проаналізовано розпорядчі документи закладів, звіти про атестацію педагогічних працівників. Вивчалась організація атестації шляхом участі у засіданнях атестаційних комісій I рівня (методист Білан Н. Я.). Високий рівень діяльності атестаційних комісій у Хмельській

ЗОШ I-II ст., Підволочиській ЗОШ I-III ст., Підволочиській гімназії імені. І. Франка, НВК «Оріховецький ЗНЗ I-III ст.-ДНЗ», Підволочиському ДНЗ (щороку розробляється розгорнутий план вивчення системи роботи педпрацівників, які атестуються, на постійному контролі перспективний план атестації та проходження курсової перепідготовки працівників).

В закладах освіти атестовано 59 педагогічних працівників. З них:

- 51 - у закладах загальної середньої освіти,
- 3 - дошкільних,
- 3 - позашкільних навчальних закладів,
- 2 - методистів методкабінету.
- Атестаційною комісією II рівня у відділі освіти у поточному році розглянуто питання атестації 35-х педагогічних працівників. З них:
 - 3 заступники керівників атестовані на відповідність займаній посаді;
 - 6 педагогам присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії»;
 - 25 атестовано на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії»;
 - 1 атестовано на відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст I категорії»;
 - 6 присвоєно педагогічні звання (5 – «старший вчитель», 1 – «учитель-методист»);
 - 13 атестовано на відповідність раніше присвоєним педагогічним званням (9 «старший вчитель», 4 – «учитель-методист»).

Активно реалізуючи принципи компетентнісного й особистісно орієнтованого підходів у освіті та забезпечуючи умови для безперервної освіти протягом життя, методичний кабінет традиційно визначає однією з найважливіших ланок у системі діяльності методичної служби - роботу з керівними кадрами. Саме високий рівень управлінської культури, методичної та педагогічної майстерності керівників навчальних закладів гарантують якість організації педагогічного процесу й науково-методичної роботи в кожному окремому колективі. Для керівників ЗЗСО проведено семінар на тему «Розвиток організаційної культури закладу у руслі реалізації Концепції «Нової української школи» за участю доцента кафедри менеджменту і методології освіти ОКІППО, доктора педагогічних наук Боднар О. С. (НВК «Іванівський ЗНЗ I-III ст. -ДНЗ»), консультації, бесіди тощо. Для керівників ЗДО - на тему «Реалізація діяльнісного підходу у формуванні життєвої компетентності вихованця ЗДО», який проходив на базі Кам'янівського ДНЗ.

Не залишаються без методичного супроводу молоді вчителі. Для ефективного набуття навичок педагогічної роботи, формування умінь застосувати теоретичні знання, отримані у педагогічному вузі під час навчально-виховного процесу, на початку навчального року організовано стажування молодих спеціалістів та призначено наставниками найбільш досвідчених вчителів. Молоді спеціалісти брали активну участь у роботі Школи професійного становлення молодих педагогів, методоб'єднань, які допомогли їм у розв'язанні складних методичних проблем, ознайомили із сучасними

технологіями навчання та виховання учнів, перспективним педагогічним досвідом. Справжньою школою педагогічної майстерності для молодих вчителів стали творчі звіти вчителів, які атестувалися на присвоєння, підтвердження педагогічних знань «старший вчитель». Заняття ШМВ проходили на базі Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст., Підволочиської гімназії імені І. Франка, Галущинської ЗОШ І-ІІ ст.

Працівниками методичного кабінету підготовлено і проведено 35 різноманітних за тематикою, змістом, формою проведення методичних заходів, у яких взяли участь 197 педагогічних працівників.

Творчість вчителя проявляється в дослідницькій роботі, моделюванні, творчому пошуку в процесі роботи над науково-методичною проблемною. Зростання професійної активності педагогів відбувається через участь у фахових конкурсах, одним із них є конкурс «Вчитель року». Протягом грудня 2017 року було проведено районний тур конкурсу у номінаціях «Українська мова та література», «Фізика», «Німецька мова», «Фізична культура», у якому взяли участь 6 педагогічних працівників. Зокрема, педагогічні працівники з Підволочиської гімназії імені І.Франка, Підволочиської, Качанівської, Кам'янківської ЗОШ І-ІІІ ст., Хмелиськівської ЗОШ І-ІІ ст., НВК «Іванівський ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ».

За підсумками конкурсу переможцями районного етапу конкурсу в номінації «Українська мова та література» стала Шапочка М.В. (НВК «Іванівський ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ»), в номінації «Фізика» - Муляр Б.І. (Підволочиська гімназія імені І. Франка), в номінації «Німецька мова» - Швачук Н.П. (Качанівська ЗОШ І-ІІІ ст.). Призером конкурсу в номінації «Фізична культура» став Панчук А.Є. (Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст.).



Переможцем обласного етапу конкурсу в номінації «Фізика» став Муляр Б.І., вчитель Підволочиської гімназії імені І. Франка. Лиса Л.О., класний

керівник учнів 9 класу Підволочиської гімназії імені І. Франка, переможець III етапу конкурсу «Мої права? Чому вони важливі?»).

З метою виявлення творчо працюючих педагогічних працівників закладів позашкільної освіти, пошуку інноваційних ідей та технологій щодо оновлення змісту навчання і виховання дітей, підтримки ролі позашкільної освіти у системі безперервної освіти, Поточняк О.Є., методист Підволочиського БШ стала лауреатом обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Джерело творчості».

Методичним кабінетом, закладами загальної середньої освіти велика увага приділяється відзначенню ювілейних дат, відвідуванню пам'ятних місць.

З ініціативи методичного кабінету на приміщенні БШ на честь 75 річниці створення УПА, де навчалась повстанка Ольга Ромілович відкрито меморіальну дошку. Проведено підготовку та встановлення пам'ятної дошки видатному земляку, всесвітньовідомому письменнику-гуманісту Герману Кестену (методист Мокрій Ю.М.).

Проведено науково-теоретичну конференцію, присвячену 75-й річниці УПА. Та учнівську конференцію присвячену першій писемній згадці про поселення Волочище та до 555-річчя селища Підволочиськ (методист Мокрій Ю.М.).



2017 рік – оголошено українсько-німецьким роком. Відповідно до програми співробітництва між кафедрою німецької філології та методики викладання німецької мови ТНПУ ім. В. Гнатюка та методичним кабінетом розроблено план заходів. Відтак, на базі Підволочиської гімназії імені Івана Франка відбувся навчально-методичний семінар для вчителів німецької мови на тему «Види практичних вправ для формування аудитивної компетенції учнів на уроках німецької мови» за участю завідувача кафедри німецької філології, доцента, кандидата філологічних наук Яцюка І.Я. Вчителі німецької мови взяли участь в навчально-методичному семінарі «А слово – струм. А слово – зброя. А віще слово – вічне», який проходив на базі Тернопільського педагогічного університету імені В. Гнатюка. На базі Підволочиської гімназії імені Івана Франка відбувся воркшоп для вчителів німецької мови, який провели викладачі кафедри німецької філології та методики викладання німецької мови ТНПУ ім.

В. Гнатюка: Притолук С.А., кандидат філологічних наук, доцент, Бияк Н.Я., кандидат філологічних наук, доцент.

Співпраця з вищими навчальними закладами:

Тернопільський національний педагогічний університет – кафедра іноземної мови

- науково-практичний семінар за участю кандидата філологічних наук Яцюка І.Я.;
- воркшоп за участю викладачів Притолук С.А. – кандидата педагогічних наук, Бияк Н.Я. - кандидата педагогічних наук.



З метою відзначення 125-річчя з дня народження Патріарха Української Греко-католицької церкви – Йосифа Сліпого на базі Підволочиської гімназії імені І. Франка відбулась Урочиста Академія «Через терни до зірок» (методист Петрунів Г.Г.).

Із запровадженням Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» та з метою підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності педагогів, які будуть викладати в 1-х класах у 2018-2019 н.р. проведено навчання для 23 вчителів (завідувач Г.Р. Сакевич).

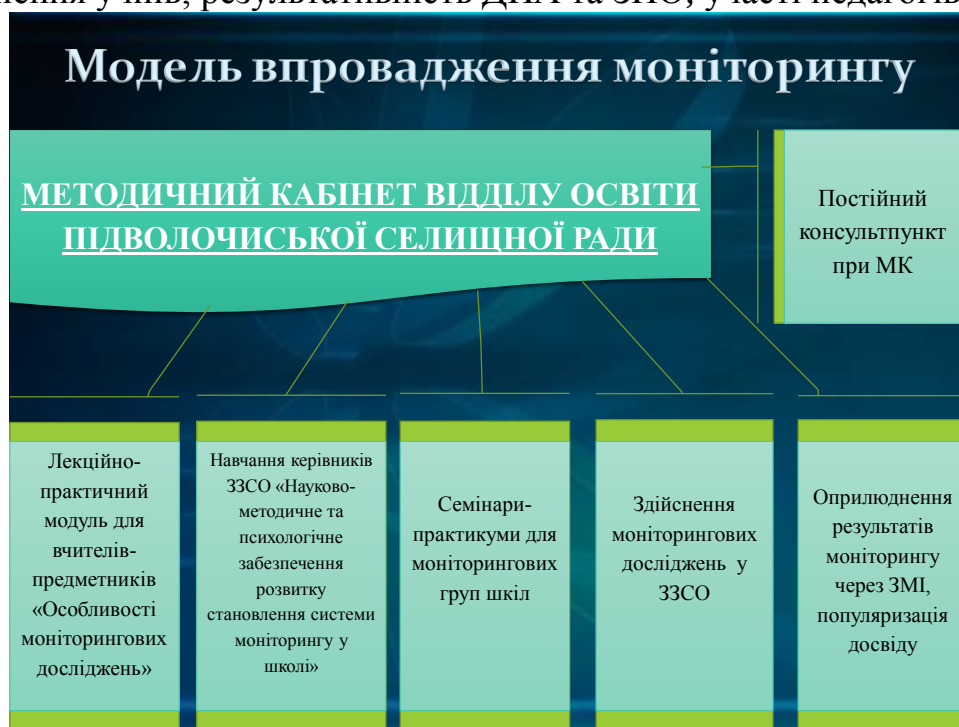
Навчання вчителів НУШ



Методичний кабінет спрямовували свою діяльність на розробку та впровадження моніторингу якості освіти, науково-методичного та психологічного супроводу її становлення та функціонування.

Моніторингові дослідження проводилися з метою вивчення досягнутого рівня засвоєння змісту освіти, виявлення чинників, що впливають на її якість та визначенням динаміки змін, які відбулися у системі освіти щодо забезпечення наступності викладання предметів.

Пріоритетними напрямками моніторингових досліджень стали: участь учнів ЗЗСО у предметних олімпіадах, конкурсах, турнірах; навчальні досягнення учнів; результативність ДПА та ЗНО, участі педагогів у конкурсах.



Працівниками методичного кабінету підготовлено ряд методичних посібників, брошур, рекомендацій, розпорядчих документів, інформацій, рішень. Зокрема, для вчителів іноземної мови «Впровадження комунікативної компетентності засобами інтерактивних технологій», «Завдання для контролю сприймання на слух та зорового сприймання на уроках англійської мови» (методист Петрунів Г.Г.), посібник для вчителів природничого циклу «Шляхи реалізації Концепції «Нова українська школа» при викладанні предметів природничого циклу» (методист Горалечко Л.М), посібник для вчителів початкових класів «Інтегровані уроки в початковій школі як засіб пізнавальної активності молодших школярів» (завідувач Сакевич Г.Р.), брошури для вчителів фізики та астрономії «Готуємось до олімпіади», для заступників директорів з виховної роботи - «Організація проведення Першого уроку», «Впровадження заходів Української Хартії вільної людини в освітній процес» (методист Гладич М.М.), методичні рекомендації для вчителів математики «Реалізація Концепції «Нова українська школа» на уроках математики» (методист Білан Н.Я.), «Особливості навчально-виховного процесу в різновіковій групі» (методист Гапанович І.В.), узагальнено матеріали науково-практичних конференцій (методисти Петрунів Г.Г, Мокрій Ю.М.). Про те, питання активізації діяльності педагогів щодо підготовки авторських

методичних розробок, публікацій у фахових журналах, видавництвах залишається актуальним. Протягом звітної періоду до видавничої діяльності залучено 21 педагог.

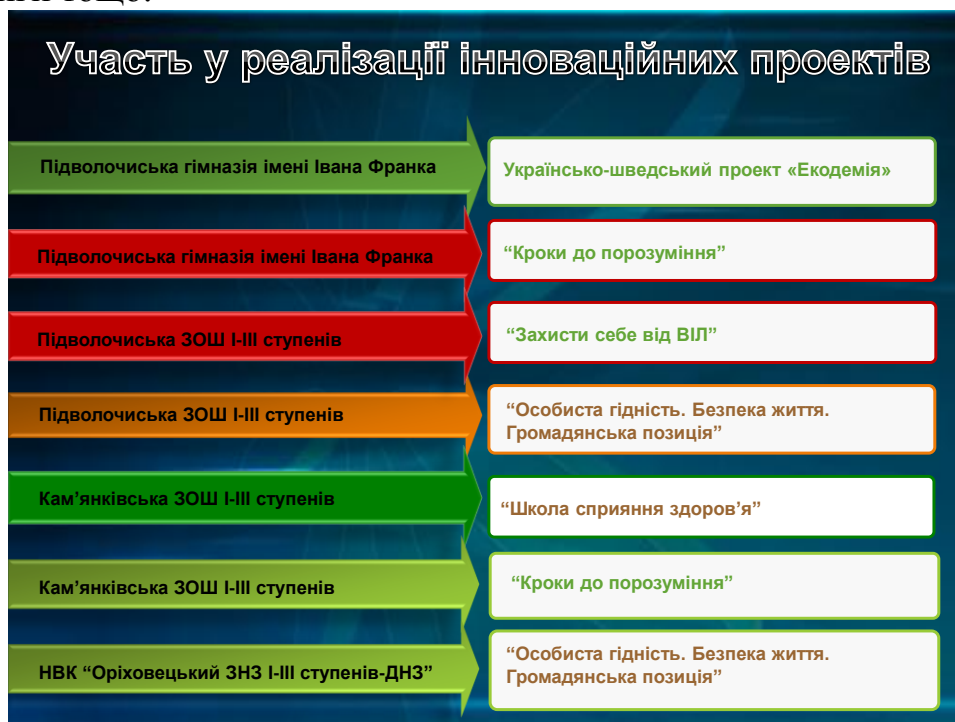
Здійснюється моніторинг якості навчальних досягнень учнів, результативності виступів учнів навчальних закладів в олімпіадах, конкурсах, змаганнях різних рівнів, створено картотеку літератури, інтернет-ресурсів для підготовки учнів для участі в олімпіадах.

Впровадження інноваційних проектів, технологій

Відповідно до наказу відділу освіти від 17. 08. 2017 року №155-од «Щодо запровадження Концепції Нової української школи у загальноосвітніх навчальних закладах I ступеня» на базі Підволочиської ЗОШ I-III ст. впроваджено проект нового Державного стандарту початкової загальної освіти.

В рамках якого 53 учні 1-А та 1-Б класів (вчителі Паляниця Г. В., Саченко Н.В.) беруть участь в експериментальній роботі. Здійснювався методичний супровід, дидактичне забезпечення навчально-виховного процесу.

На базі Підволочиської ЗОШ I-III ст. відбулося засідання обласної творчої майстерні ЗЗСО, які беруть участь у пілотуванні Державного стандарту з проблеми «Створення освітнього середовища, що сприяє самореалізації кожного учня: проблеми і досягнення». Протягом року проводились моніторингові дослідження з питання впровадження експерименту, зустрічі, тренінги тощо.



Методичним кабінетом постійно здійснюється відповідна методична робота, яка спрямована на роботу з педагогічними кадрами, на удосконалення педагогічної праці кожного учителя, на пошук нових форм навчання, розвитку та виховання учнів, розвиток творчого потенціалу учителя та учня шляхом впровадження інноваційних технологій навчання, всебічний розвиток школяра і вчителя шляхом впровадження нових форм роботи з учасниками навчально-виховного процесу.

Одним із актуальних напрямків інноваційного розвитку природничо-математичної освіти є система навчання STEM-освіти в закладах загальної середньої освіти. З цієї метою проведено навчання-семінар для методистів, заступників директорів з навчально-виховної роботи за участю кандидата педагогічних наук Барни О.В. з проблеми «Впровадження STEM-освіти в ЗЗСО». Відтак, у всіх школах розроблені заходи щодо впровадження STEM-освіти. У Кам'янківській ЗОШ І-ІІІ ст. проведено семінар-тренінг для вчителів математики та фізики з питань впровадження STEM-освіти в освітній процес (методисти Білан Н.Я., Гладич М.М.).

**Співпраця з вищими навчальними закладами:
Тернопільський національний педагогічний
університет – кафедра фізики та інформатики.**

Перші кроки до впровадження STEM-освіти –
навчання ЗДЗНР., за участю Барни О.В., кандидата
педагогічних наук.



На базі Тернопільського НПУ ім. В. Гнатюка за участю кандидата педагогічних наук, доцента Барни О.В., кандидата фізико-математичних наук, доцента Мартинюк С.В., кандидата педагогічних наук Генцерук Г.Р. та викладача Скасків Г.М. відбувся семінар-тренінг для вчителів фізики та інформатики ЗЗСО з питань впровадження STEM освіти та використання 3D принтера. Учасники семінару відвідали Центр наук в м. Тернополі.

Реалізація інноваційних проектів

З 01 вересня 2017 р. Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст. бере участь у пілотному проекті Міністерства освіти і науки України щодо впровадження Державного стандарту початкової освіти



Педагогічний колектив Підволочиської гімназії імені І. Франка продовжує втілювати проект кандидата педагогічних наук В.О. Киричука «Технології проектування і психологічного супроводу розвитку обдарованої особистості учня», успішно реалізовується українсько-шведський проект «Екодемія», відтак для учнів 3 та 8 класів введено за рахунок годин варіативної складової спец. курс «Уроки для сталого розвитку», курс за вибором «Фінансова грамотність».

На базі Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст. втілюється проект «Захисти себе від ВІЛ» та проект виховної роботи по запобіганню торгівлею людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція», на базі Кам'янівської ЗОШ І-ІІІ ст. - «Школа сприяння здоров'ю», «Медіаграмотність».

В НВК «Оріховецький ЗНЗ І-ІІІ ст. -ДНЗ» - «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція».

Спец. курс «Формування здорового способу життя та профілактика ВІЛ/СНІДУ» викладається в НВК «Богданівський ЗНЗ І-ІІ ст.-ДНЗ».

У цьому році впроваджено інноваційний проект «Кроки до порозуміння» (Підволочиська гімназія імені І. Франка, Кам'янівська ЗОШ І-ІІІ ст.).

В методичному кабінеті створено банк впровадження інноваційних технологій педагогічними працівниками в навчально-виховний процес.

Вивчення, узагальнення та впровадження ППД

Системно працює методичний кабінет над вивченням, узагальненням та впровадженням педагогічного досвіду. Ця робота - один із засобів морального заохочення та одна з форм самовияву методичної майстерності вчителя в усіх напрямках, важливих для досягнення загальної мети освіти району.

У 2018 н. р. схвалено на засіданні науково-методичної ради досвід **12** педагогічних працівників:

Панькевич О.М. – учителя початкових класів Кам`янківської ЗОШ I-III ст. з проблеми «Критичне мислення як засіб формування та розвитку здібностей молодших школярів»;

Полуйчак О.Р. – учителя української мови та літератури Підволочиської гімназії імені І. Франка «Формування та удосконалення навичок патріотичного виховання на уроках української мови і літератури»;

Лешків О.В. - учителя англійської мови Підволочиської ЗОШ I-III ст. з проблеми «Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках та в позаурочний час як засіб підвищення мотивації до вивчення іноземної мови»;

Курило І.П. - класного керівника Кам`янківської ЗОШ I-III ст. з проблеми «Формування професійної компетентності особистості класного керівника»;

Кульбаби Т.І. - заступника директора з виховної роботи Качанівської ЗОШ I-III ст. з проблеми «Формування життєвих компетентностей учнів через героїко-патріотичне виховання»;

Панчука А.Є. - вчителя фізичної культури Підволочиської ЗОШ I-III ст. з проблеми «Використання нестандартного обладнання на уроках фізичної культури»;

Даньків Г.С. - учителя математики та інформатики Галущинської ЗОШ I-II ст. з проблеми «Впровадження інноваційних технологій на уроках математики та інформатики»;

Кучеравенко О.П. - учителя географії Кам'янківської ЗОШ I-III ст. з проблеми «Шляхи реалізації компетентнісного підходу при викладанні географії»;

Габриля В.М. - учителя фізики НВК «Богданівський ЗНЗ I-III ст.-ДНЗ» з проблеми «Формування екологічних компетентностей учнів на уроках фізики»;

Бабій Н. Д. - учителя основ здоров'я Турівської ЗОШ I-II ст. з проблеми «Формування компетентностей учнів для їх особистого успіху та творчого потенціалу на уроках основ здоров'я».

Впровадження передового педагогічного досвіду – це ціла система роботи, яка включає в себе ознайомлення всіх учителів із принципами й конкретними прийомами новаторської праці, висвітлення її прогресивної суті та практичного значення; наполегливе навчання кожного вчителя застосуванню передових методів педагогічної праці; визначення ефективності нових прийомів і методів роботи за основними показниками – якістю знань учнів і результатами виховання.

Пропаганда та поширення педагогічного досвіду працівниками МК відбувається за допомогою різноманітних форм усної, друкованої і наочної пропаганди:

- доповіді, виступи на засіданнях методоб'єднань, семінарах, взаємовідвідування уроків, консультації;
- опис передового досвіду в буклетах, статтях, у збірниках з досвіду роботи, оформлення картотек ППД;
- організацію творчих звітів.

На даний час в картотеці налічується 67 адрес.

Робота з обдарованими та талановитими дітьми



Одним із особливих напрямів діяльності методичного кабінету, закладів загальної середньої освіти є організація роботи з обдарованими дітьми. Основою роботи з талановитою і обдарованою учнівською молоддю повинно стати реальне знання їхніх потенційних можливостей, прогнозування потреб і моделей розвитку особистості. Саме тому важливим є визначення пріоритетів у цьому аспекті діяльності закладів освіти, створення чіткої системи роботи з названою категорією учнів, здійснення пошуку, відбору, творчого розвитку обдаровано та талановитої молоді, створення сприятливих умов для реалізації потенційних можливостей учнів. В закладах загальної середньої освіти розроблені заходи щодо розвитку та підтримки обдарованих дітей, створено банк даних талановитої та учнівської молоді. Сесією селищної ради від 16. 02. 2018 року № 1947 прийнято Програму творчого, інтелектуального, духовного і фізичного потенціалу молоді на 2018-2019 роки. Відповідно до наказу відділу освіти від 05. 03. 2018 р. №49-од «Про заходи на виконання Програми розвитку творчого, інтелектуального, духовного і фізичного потенціалу молоді на період 2018-2019 н. р.». розроблена система заходів щодо реалізації програми. Слід зазначити, що протягом 2017-2018 н. р. здійснювалась відповідна робота. Створено банк даних «Обдарованість», який налічує 126 школярів (переможці, призери обласних олімпіад, конкурсів, змагань).

Методична служба організаційно й методично забезпечила проведення масових заходів конкурсного, змагального спрямування серед педагогічної громадськості та школярів.

Протягом листопада-грудня 2017 р. проходив II етап Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів у якому взяли участь 676 учнів. Відповідно до наказу відділу освіти №393 від 26. 12. 2017 р. «Про підсумки проведення II етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних дисциплін» в II етапі олімпіад школярі здобули 152 призових місць.

Найкращий рівень навчальних досягнень серед ЗЗСО І-ІІІ ст. забезпечується Підволочиською ЗОШ І-ІІІ ст., Підволочиською гімназією імені І. Франка, Кам'янківською, Качанівською ЗОШ І-ІІІ ст. та НВК «Іванівський ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ». Серед ЗЗСО І-ІІ ст. Галущинською ЗОШ І-ІІ ст.

Учні Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст. вибороли 44 призових місць, 40 місць в Підволочиській гімназії імені І. Франка, 15 перемог в Кам'янківській ЗОШ І-ІІІ ст., по 14 призових місць в Качанівській ЗОШ І-ІІІ ст. та НВК «Іванівський ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ».

За кількістю перших місць в ІІ етапі олімпіад посідає Підволочиська гімназія імені І. Франка (16), Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст. (13) та Качанівська ЗОШ І-ІІІ ст. (5).

Відповідно до наказу управління освіти і науки Тернопільської ОДА від 02. 03. 2018 р. №47 «Про підсумки проведення ІІІ етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2017-2018 н. р» у ІІІ етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів брали участь 36 переможців ІІ етапу олімпіад. Зокрема, 13 школярів з Підволочиської гімназії імені І. Франка, 11 учнів із Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст, 5 учнів з Качанівської ЗОШ І-ІІІ ст., 3 школярів із НВК «Оріховецький ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ», 2 школярів з Кам'янківської ЗОШ І-ІІІ ст., по одному учневі з НВК «Іванівський ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ» та Галущинської ЗОШ І-ІІ ст.

За підсумками ІІІ етапу олімпіад команда учнів здобули 16 призових місць, що на дві перемоги більше ніж попереднього року.

Зокрема, по 5 призових місць вибороли учні Підволочиської гімназії імені І. Франка та Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст., два місця в Качанівській ЗОШ І-ІІІ ст., по одному місцю в НВК «Іванівський ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ», НВК «Оріховецький ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ», Кам'янківській ЗОШ І-ІІІ ст. та Галущинській ЗОШ І-ІІ ст. Найкращу результативність продемонстрували команди учнів з правознавства, фізики, хімії (2 призових місця). По одному призовому місцю в учнів з англійської мови, астрономії, географії, екології, біології, історії, української мови та літератури, основ економіки, обслуговуючих та технічних видів праці. Жодного призового місця не вибороли команди учнів з математики, німецької мови, інформатики та інформаційних технологій, образотворчого мистецтва.

Ковальчук Андрій (учень 11 класу Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст.) здобув три перемоги (правознавство, астрономія, фізика). Павелко Роман (учень 10 класу Підволочиської гімназії імені І. Франка) виборов два призових місця (англійська мова, географія).

Грицина Зоряна (учениця Підволочиської гімназії імені І. Франка), призер олімпіади з екології. Веретюк Анастасія (учениця Кам'янківської ЗОШ І-ІІІ ст.), призер олімпіади з обслуговуючих видів праці. Кучма Юрій (учень НВК «Оріховецький ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ»), призер олімпіади з технічних видів праці, Попельняк Олександр, Попельняк Софія (учні Качанівської ЗОШ І-ІІІ ст.), призери олімпіади з хімії. Панченко Соломія (учениця НВК «Іванівський ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ»), призер олімпіади з біології. Максимів Юлія (учениця Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст.), призер олімпіади з історії. Пеняга Назарій (учень Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст.), призер олімпіади з фізики. Осух Вікторія

(учениця Галущинської ЗОШ І-ІІ ст.), призер олімпіади з української мови та літератури. Москалик Ірина (учениця 10 класу Підволочиської гімназії імені І. Франка), призер олімпіади з основ економіки. Підгірна Тетяна (учениця 9 класу Підволочиської гімназії імені І. Франка), призер олімпіади з правознавства.

Щорічно готують призерів олімпіад вчителі Кравчук Н. Я., Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст. (два призери), Грицук С.Ф., Підволочиська гімназія імені І. Франка (два призери), Горалечко Л.М., Качанівська ЗОШ І-ІІІ ст. (два призери). Нагуляк І.І., Довгань Н.О. Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст. (по одному призеру).

Працівниками психологічної служби здійснюється психологічний супровід розвитку обдарованості здобувачів освіти. Проводиться психодіагностика інтелектуальних та творчих здібностей особистості, підготовка до олімпіад та державної підсумкової атестації, ЗНО у формі бесід та консультацій.

Одним із інструментів стимулювання творчого самовдосконалення учнівської молоді є участь у Всеукраїнських мовно-літературних конкурсах, Міжнародному конкурсі знавців рідної мови імені П. Яцика.

У XVII Всеукраїнському конкурсі учнівської творчості, який проходив під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої» у номінації «Історія і державотворення», призерами обласного етапу стали учні Капелусь Катерина, Федорук Каміла, Петрик Тетяна (учні Підволочиської гімназії імені І. Франка, вчитель Ліхновська О.Ю.).

У І етапі XVIII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика взяли участь 154 учні, у II етапі – 58 школярів. Переможцями II етапу стали: Стефанчук Катерина (учениця 4 класу Качанівської ЗОШ І-ІІІ ст.), Нагірна Тетяна (учениця 4 класу Галущинської ЗОШ І-ІІ ст.), Оришнюк Анастасія (учениця 5 класу Качанівської ЗОШ І-ІІІ ст.).

Стефанчук Катерина (учениця 3 класу Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст., вчитель Гурська Н. Є.), призер обласного етапу конкурсу.

140 учнів взяли участь у VIII Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка. У II етапі – 54 учнів. Переможцями II етапу стали: Швець Марта (учениця 5 класу Качанівської ЗОШ І-ІІІ ст.), Вавришин Вікторія (учениця 6 класу НВК «Клебанівський ЗНЗ І-ІІ ст. -ДНЗ»).

Мотика Дарина (учениця 7 класу Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст., вчитель Шелега Л.Я.), призер обласного етапу конкурсу.

Школярі є активними учасниками інтерактивного природничого конкурсу «Колосок» (750 учнів), «Геліантус» (78 учнів), «Соняшник» (98 учнів), «Левеня» (65 учнів), «Бобер» (86 учнів).

Учні Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст. та Качанівської ЗОШ І-ІІІ ст. представляли свої роботи на обласному етапі фестивалю фізичного експерименту. Міхневич Владислав та Зуб Ігор (Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст.) стали переможцями, а учень 9 класу Качанівської ЗОШ І-ІІІ ст. Костів Андрій став призером даного фестивалю.

Переможці та призери обласного фестивалю фізичного експерименту

Учні 9-Б класу Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст. Міхневич Владислав і Зуб Ігор (вчитель Кравчук Н.Я.) стали переможцями, а учень 9 класу Качанівської ЗОШ І-ІІІ ст. Костів Андрій (вчитель Дудар С.Я.) виборов друге місце.



Одним із напрямів роботи з обдарованими дітьми є розвиток художньо-естетичних смаків, творчих задатків учнів. Відтак, на базі Підволочиської гімназії імені І. Франка відбувся мистецький пленер для вчителів образотворчого мистецтва за участю Федун Г.П. заступника директора Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу та заслуженого художника України Удіна Євгена Тимофійовича.

Художньо-мистецький пленер



Мистецькі проекти

Палітра святкового міста приурочена 555 річчю заснування Підволочиська

В Підволочиській філії МАН працювали секції: географії (І- рік навчання), математики (І-й рік навчання), української мови (ІІ- й рік навчання), фізика – (І-й рік навчання). У них навчалося 58 учнів. Це дало можливість удосконалювати творчі здібності та обдарування школярів через залучення їх до науково-дослідницької роботи.

Учні були залучені до участі в різноманітних конкурсах та проектах, що

проводились Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України та національним центром «Мала академія наук України». Так школярі брали участь у Всеукраїнських учнівських конкурсах: «Кенгуру», «Бобер», а також у Всеукраїнських експедиціях учнівської та студентської молоді «Моя Батьківщина – Україна» та «Історія міст і сіл України». Учні захищали науково-дослідницькі роботи учнів-членів МАН України у II етапі. Мархивка Вікторія (Підволочиська гімназія імені І. Франка) у секції «Географії» представляла роботу на тему «Фізико-географічна характеристика села Старий Скалат». Шерстій Владислав учень 7 класу цього ж закладу переможець обласного етапу Всеукраїнського конкурсу науково-дослідницьких робіт в секції «Фізика».

Зростанню творчих здібностей школярів сприяло впровадження нових форм і методів навчання, зокрема брейн-рингів, вікторин, ситуативно-рольових ігор та ін. За підсумками наказу управління освіти і науки Тернопільської ОДА від 03. 03. 2018 р. №49 «Про результати II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт - учнів МАН відзначено те, що з 50 учнів у конкурсі взяли участь 1 слухач від 4 секцій. Не досягли жодних результатів учні, які навчаються в секції «українська мова» (Підволочиська ЗОШ I-III ст.).

Високий рівень творчої обдарованості засвідчили учасники багатьох конкурсів та виставок:

- Чорній Оксана, учениця Качанівської ЗОШ I-III ст., лауреат обласного етапу конкурсу фестивалю поезії і прози «Свята Покрова» в номінації «Патріотична пісня, проза» (кер. Пелих Г.М.);

- вокальний ансамбль «Стожари», Кам'янківської ЗОШ I-III ст. (кер. Міхневич А.Л.), призери обласного етапу конкурсу фестивалю поезії і прози «Свята Покрова» в номінації «Патріотична пісня, проза»;

- вокальний ансамбль «Надзбручанські голосочки» Підволочиського будинку школяра (кер. Гельовська О.В.), лауреати обласного фестивалю-конкурсу патріотичної пісні, прози та поезії «Свята Покрова»;



- Дацко Кароліна, учениця Підволочиської ЗОШ I-III ст. (кер. Дацко Г.А.), лауреат обласного фестивалю-конкурсу «Свята Покрова» в номінації «Живопис»;

- Герло Юлія, учениця Турівської ЗОШ І-ІІ ст. (кер. Охота О.О.), лауреат обласного фестивалю-конкурсу «Свята Покрова» в номінації «За популяризацію місцевого матеріалу»;

- Поп'як Анастасія, вихованка Підволочиського будинку школяра (кер. Шевчук М.В.), призер обласного фестивалю-конкурсу «Свята Покрова» в номінації «Фотографія»;

- Всеукраїнська новорічно-різдвяна виставка «Замість ялинки зимовий букет», лауреати обласного етапу конкурсу (Підволочиський БШ, кер. Шевчук М.М.);

- вокальний ансамбль «Стожари» Кам'янківської ЗОШ І-ІІІ ст. (кер. Міхневич А.Л.), вокальний ансамбль «Мрія» Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст., (кер. Гельовська О.В.), вокальний ансамбль «Надзбручанські голосочки» Підволочиського будинку школяра (кер. Гельовська О.В.), призери обласного етапу фестивалю – конкурсу «Молитва за Україну».



Відповідно до навчальних планів закладів загальної середньої освіти поглиблене вивчення предметів з української мови введено у 8-Б та 9-А класі Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст. та 9 класі Кам'янківської ЗОШ І-ІІІ ст., з хімії у 9 класі (Качанівська ЗОШ І-ІІІ ст.). Філологічний профіль (українська мова) в 10 класі (Кам'янківська ЗОШ І-ІІІ ст.) та Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст. Філологічний профіль (іноземна мова) в 10-11 класах Підволочиської гімназії імені І. Франка.

Суспільно-гуманітарний (історичний) в 11 класі Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст. та в 10 класі Кам'янківської ЗОШ І-ІІІ ст.

Виділяються додаткові години на підсилення вивчення предмету математика в Кам'янківській, Підволочиській ЗОШ І-ІІІ ст., Підволочиській гімназії імені І. Франка та Турівській ЗОШ І-ІІ ст. На українську мову в НВК «Іванівський ЗНЗ І-ІІІ ст. -ДНЗ», НВК «Оріховецький ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ» Кам'янківській, Качанівській, Підволочиській ЗОШ І-ІІІ ст., Підволочиській гімназії імені І. Франка, НВК «Богданівський ЗНЗ І-ІІ ст.-ДНЗ» та Галущинській ЗОШ І-ІІ ст.

Учні також є активними учасниками обласних і Всеукраїнських еколого-натуралістичних конкурсів та акцій. Лауреатами обласного етапу конкурсу з природознавства «Юний дослідник» стали учні Турівської ЗОШ І-ІІ ст. (кер. Бабій Н.Д.). Учні Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст. є переможцями обласних конкурсів ХІ Міжнародного конкурсу еколого-валеологічної спрямованості «Загадкове життя домашніх улюбленців» в номінації «Можу вас розважити» (кер. Агаркова Т.В.). Юні природоохоронці Супранівської ЗОШ І-ІІ ступенів - переможці обласного етапу Всеукраїнської природоохоронної акції «Птах року - 2017» (кер. Осадчук Г.Б.). Переможцем обласного етапу ХІ Міжнародного конкурсу еколого-валеологічної спрямованості «Загадкове життя домашніх улюбленців» в номінації «Мій улюбленець в об'єктиві» є учні Галущинської ЗОШ І-ІІ ст. (кер. Паливода М.Б.)

Активно проводилась спортивно-масова робота серед учнівської молоді закладів загальної середньої освіти Підволочиської селищної ради. Зокрема були проведенні ХХІІ спортивні ігри учнівської молоді Підволочищини серед ЗОШ І-ІІІ ст. з 19 видів та серед ЗОШ І-ІІ ст. з 9 видів. Серед ЗОШ І-ІІІ ст. переможцем стала Підволочиська ЗОШ І-ІІІ ст. (кер. Дрейко С.М., Панчук А.Є.), друге місце в Підволочиській гімназії ім. І. Франка (кер. Шумський Л. Б, Мотика В.Я.), третє – в Качанівській ЗОШ І-ІІІ ст. (кер. Паньків Г.М.). Серед ЗОШ І-ІІ ст. друге місце – НВК «Богданівський ЗНЗ І-ІІ ст.-ДНЗ» (кер. Кравчук М.М.), третє – Галущинській ЗОШ І-ІІ ст. (кер. Когутенко О.Ю.).

Досить вдало наші школярі виступали на обласних змаганнях. У ХХІІ Спортивних іграх школярів команди відділу освіти Підволочиської селищної ради взяли участь у 12 видах серед ЗОШ І-ІІІ ст. та у 5 серед ЗОШ І-ІІ ст. Найкращі результати у тенісистів – 1 місце серед дівчат ЗОШ І-ІІ ст. (кер. Дрейко С.М.), 2 місце серед юнаків ЗОШ І-ІІІ ст. (кер. Слободян В.В., Дрейко С.М.). Третє місце зайняли наші футболісти серед ЗОШ І-ІІІ ст. У змаганнях з легкої атлетики зайняли четверті місця серед ЗОШ І-ІІІ ст. та серед ЗОШ І-ІІ ст. А в особистих дисциплінах маємо призерів: другі місця у стрибках у висоту серед юнаків ЗОШ І-ІІІ ст., з бігу на 200 м. серед дівчат ЗОШ І-ІІІ ст., у стрибках в довжину серед юнаків ЗОШ І-ІІ ст. та треті місця з бігу на 100 м. серед дівчат ЗОШ І-ІІ ст. і з бігу на 200 м. серед юнаків ЗОШ І-ІІІ ст. В командному заліку посіли третє місце в ХХІІ Спортивних іграх.

У змаганнях з футболу «Шкіряний м'яч» 2017-2018 н.р. команда Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст. зайняла 1 місце серед юнаків 2004 р.н. та 2 місце серед юнаків 2005 р. н. (вчитель Дрейко С.М., Колотій В.М.).

Команди Підволочиської ДЮСШ ставали призерами обласних змагань серед спортивних шкіл з гандболу, футболу, футзалу, настільного тенісу, вільної боротьби (кер. Шум С.В., Глушка О.О., Гладин А.Б., Слободян В.В.).

Баньківський Михайло став чемпіоном області з настільного тенісу серед юнаків 2003 р. н.

Вихованці гуртків станції «Юний технік» Кулик Дмитро, Боднар Назар стали переможцями обласного конкурсу-звіту конструкторських гуртків «Наш пошук і творчість тобі – Україно» (керівники Баранецький С. І. та Доберчак З.). за роботу «Свердлильний міні – станок», а Сидор Максимі Довгалюк Ілля, вихованці гуртка радіоелектронного конструювання були нагороджені дипломом за зайняте III місце, за роботу «Фрезерний станок для художнього різьблення» (керівник Баранецький С. І.). За підсумками обласних змагань учнівської молоді з ракетомодельного спорту вихованці Підволочиської СЮТ Чачо Максим нагороджений дипломом II ступеня (модель класу S-7), Новіков Максим дипломом III ступеня (модель класу S-6-A), а в обласних змаганнях з авіамоделного (вільнолітаючі та радіокеровані моделі) спорту команда Підволочиської СЮТ нагороджена дипломом II ступеня та відзначені дипломами вихованці Бойко Веніамін за II місце (модель класу F-1-H), Сидор Максим за II місце (моделі класів F-1-A та F-1-B), Процаніна Данила за III місце (модель класу F-1-G).



Відзначенням обдарованої та талановитої молоді є проведення 15 фестивалю обдарованої та талановитої молоді «Веселка Надзбруччя».

Відповідно до Програми розвитку творчого, інтелектуального, духовного і фізичного розвитку та наказу відділу освіти від 16. 03. 2018 р. №57-од «Про призначення щомісячної стипендії призерам III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів з навчальних предметів у 2017-2018 н. р.» 15 учнів отримують стипендії селищного голови на суму 45 тис. грн.

Відзначенням обдарованої та талановитої молоді є проведення 15 фестивалю обдарованої та талановитої молоді «Веселка Надзбруччя». Для проведення фестивалю виділено 5 тис. грн.



Уже стало традицією проводити свято «Веселка Надзбруччя» – свято вшанування переможців, свято таланту, на якому відзначаємо найкращих учнів. І цьогорічне свято є гідним продовженням започаткованої традиції.

1 червня 2018 року в Підволочиському будинку школяра відбувся XV фестиваль талановитої молоді Підволочищини «Веселка Надзбруччя», приурочений Міжнародному дню захисту дітей. Це свято для обдарованих школярів.

Організовано матеріальне стимулювання обдарованих та талановитих дітей. 54 учнів, 14 колективів – це учні – переможці, призери обласних олімпіад, конкурсів, спортивних змагань отримали грошові винагороди на суму 15 тис. грн. та солодкі гостинці. За підсумками роботи з обдарованими та талановитими дітьми видано альманах «Шукаємо молоді таланти».

На базі Підволочиської ЗОШ-ІІІ ст. та Підволочиської гімназії імені І. Франка працювали літні мовні табори за програмою № 2 з двохразовим харчуванням, де оздоровленням і відпочинком було охоплено 75 учнів. Серед них 35 школярів обдарованих, талановитих, які відзначилися на олімпіадах, конкурсах. Із місцевого бюджету були виділені кошти на харчування – 24, 680 гривні (23, 50 гривні на день на дитину).

Літні мовні табори спонукали обдарованих школярів практично застосовувати знання з мов, отримані упродовж навчального року. У таборах діти мали можливість спілкуватися іноземними мовами та застосовувати свої знання у різних формах діяльності (ігрових і концертних програмах, спортивних змаганнях, театральних виставах тощо). Участь у мовному таборі допомагає дітям розкрити свої таланти та отримати досвід спілкування іноземною мовою.



Слід відмітити те, що керівники навчальних закладів знаходять оптимальні шляхи вирішення проблеми результативності роботи з обдарованими та талановитими дітьми. Серед них використання потенційних можливостей уроку, позакласних заходів, методично-дидактичне забезпечення, проектування індивідуальних траєкторій розвитку учнів. Питання роботи з обдарованими та талановитими дітьми періодично заслуховуються на колегії відділу освіти.

Психологічний супровід науково-методичної роботи

Методична робота з працівниками психологічної служби була спрямована на підвищення кваліфікації та професійної майстерності педпрацівників, розвиток їх творчого потенціалу, досягнення позитивних наслідків навчально-виховного процесу та на реалізацію науково-методичної проблеми: «Психосоціальний супровід успішної взаємодії учасників навчально-виховного процесу в умовах реалізації Державних стандартів та Концепції «Нової української школи».

Протягом звітнього періоду практичними психологами та соціальними педагогами у формі семінарів для вчителів, виступів на батьківських зборах та

перед учнями, корекційно-розвивальних та тренінгових занять, групових та індивідуальних консультацій здійснювалась психологічна підтримка обдарованих учнів, дітей, постраждалих внаслідок військових дій, а також їх батьків, психологічний супровід ЗНО та ДПА, процесу адаптації учнів 1, 5, 10 класів, професійного самовизначення старшокласників, роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, а також в умовах інклюзії, профілактики девіантної поведінки, ситуацій насилля, суїцидальних тенденцій серед дітей та молоді. Розширено сферу діяльності психологічної служби. Зокрема, фахівцями проводяться «години психолога» з учнями.

У процесі підвищення педагогічної майстерності фахівців використовуються як традиційні, так і нетрадиційні форми методичної роботи, методи активного навчання: моделювання, ділові ігри, тренінги, круглі столи. З метою інформування та набуття педагогічними працівниками нових професійних навичок та умінь, для оптимізації взаємовідносин між учасниками освітнього процесу, проведено тренінг для заступників керівників ЗЗСО з навчально-виховної роботи, практичних психологів та соціальних педагогів по темі: «Педагогічне консультування в умовах Нової української школи» за участю викладача ТОКІППО Кавецького В.Є.



Практичний психолог Вовна А.М. - учасник міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток професійної майстерності педагога», неодноразово ділився своїм досвідом на засіданнях Школи молодого спеціаліста при ТОКІППО.

Для успішної організації процесу інклюзивного навчання, створення сприятливих умов навчання та виховання, проводились консультування учасників освітнього процесу, на яких розглядались питання нормативно-

правового забезпечення інклюзивного навчання, індивідуальної програми розвитку учня, документації асистента вчителя, психологічний та соціально-педагогічний супровід інклюзії, робота логопеда тощо.

Організація роботи з учнівською молоддю

Усі учасники виховного процесу протягом навчального року працювали над вирішенням пріоритетів і завданнями, які зазначені Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р, указами Президента України 12. 01. 2015 № 5/2015 «Про Стратегію сталого розвитку «Україна-2020», від 12. 06. 2015 № 334/2015 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», від 13. 10. 2015 № 580/2015 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», постановами Верховної Ради України від 12. 05. 2015 № 373-VIII «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді», наказах Міністерства освіти і науки України від 28. 05. 2015 № 582 «Про схвалення Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді», від 16. 06. 2015 № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та заходів щодо впровадження Української Хартії вільної людини та в «Основних орієнтирах виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України.

В кожному закладі загальної середньої освіти створена власна система виховання. Дана система побудована на основі формування компетентностей, ціннісних ставлень і суджень дітей та учнівської молоді, необхідних для успішної самореалізації. Заслуговує на увагу досвід педагогічних колективів Кам'янківської, Качанівської, Підволочиської ЗОШ І-ІІІ ст., Підволочиської гімназії імені Івана Франка, НВК «Іванівський ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ» та НВК «Жеребківський ЗНЗ І-ІІ ст.-ДНЗ».

Працюючи над реалізацією основних завдань, які наголошуються в Концепції Нової української школи в кожному навчальному закладі розроблена власна система виховання, в основу якої покладені мета, цілі і завдання виховної роботи.

В основі діяльності виховного процесу є створення цілісної моделі виховної системи на основі громадянських та загальнолюдських цінностей. В першу чергу – це національно-патріотичне виховання з використанням сучасних активних форм роботи.

Реалізуючи основні завдання виховної роботи навчальний рік в усіх школах розпочався з Першого уроку «Україна – європейська держава», логічним продовженням був тиждень незалежності (з 1 вересня по 8 вересня) під гаслом «Я – громадянин України і цим пишаюся».

21 вересня 2017 року у школах відзначили Міжнародний день миру. З метою усвідомлення учнів значущості та значення цього слова, вміння розпізнавати мир та ворожнечу, виховання толерантності, врахування інтересів

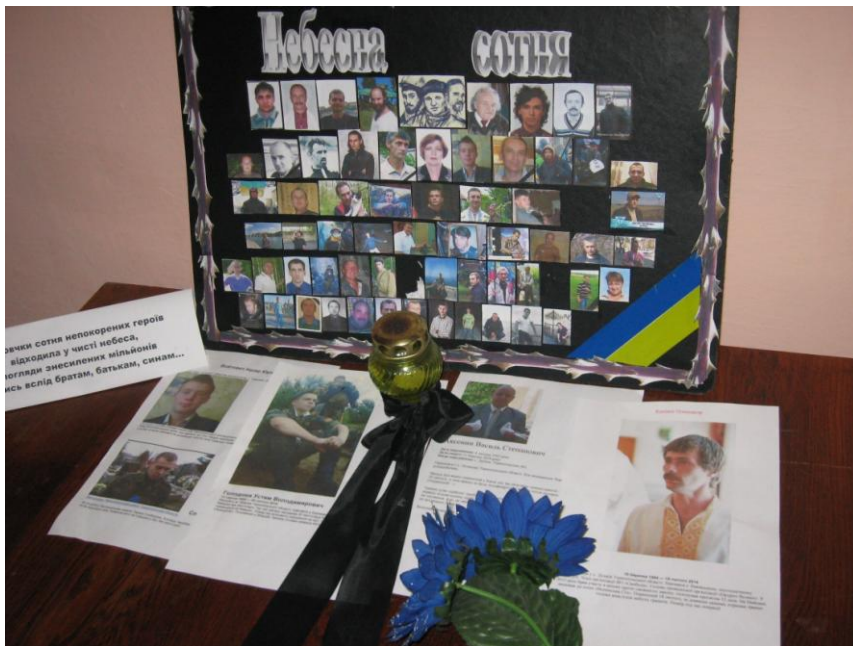
інших, гуманізму, патріотизму, любові до свого народу та поваги до людей різних національностей, здатності йти на компроміс з учнями організовано та проведено флешмоб «Дзвін Миру».



З 11 по 13 жовтня було проведено ряд заходів до Дня захисника України. Зокрема, з метою виховання підростаючого покоління на прикладах героїзму і відданості своїй Батьківщині, утвердження в свідомості й почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до історичного минулого України, відродження історичного жанру в шкільному музичному, поетичному та образотворчому мистецтві у Підволочиському БШ відбувся II етап обласного фестивалю-конкурсу патріотичної пісні, прози і поезії, творів образотворчого мистецтва «Свята Покрова», присвяченого відзначенню 75-ї річниці створенню УПА».

З метою вшанування пам'яті героїв Небесної сотні 21 листопада відбулися лінійки-реквієми «92 дні Євромайдану», пройшов флеш-моб «День Гідності і свободи – крок до Європи», 18-20 лютого в усіх школах проводились заходи по вшануванню Героїв Небесної сотні, а також уроки мужності, позакласні заходи: (загальношкільні лінійки, години пам'яті, виховні години, флешмоби, свята, конкурси, екскурсії, тематичні зустрічі), благодійні проекти, волонтерську роботу і інше.

З метою формування в учнів вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні та Героїв-земляків, які загинули під час виконання обов'язку по захисту України, в школах відкрито експозиції загиблим героям «Слава Україні! Героям Слава!», галереї слави, куточки героїзації, куточки вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні. У кожному навчальному класі наявні куточки національної символіки та духовності. У 6 ЗНЗ створено клуби національно-патріотичного спрямування «Патріот».



Важливим етапом виховної роботи є підготовка та проведення основних виховних заходів. Традиційними стали відзначення: Тижня Незалежності, Дня працівників освіти, відзначення Дня захисника Вітчизни та Дня Покрови Пресвятої Богородиці, Дня народження УПА та Дня Українського козацтва, фестиваль патріотичної пісні, прози, поезії, творів образотворчого мистецтва «Свята Покрова», конкурс «Молодь обирає здоров'я», благодійні проекти: (щорічні акції «Милосердя», «Від серця до серця», «Не шкодуймо тепла для сиріт», «Запали свічу», благодійні ярмарки, конкурс дитячих виробів «Замість ялинки зимовий букет», зліт обдарованої та талановитої молоді «Веселка Надзбруччя», День Героїв, День Соборності, Пам'яті жертв Голодомору, День Пам'яті та Примирення, День Збройних Сил України та інші.

З метою формування в учнів якостей патріота-громадянина, виховання молоді на основі традицій і звичаїв рідного краю в усіх ЗЗСО створені і діють молодіжні об'єднання і товариства. До роботи в молодіжних товариствах та об'єднаннях «Молода Просвіта», «Львинець», гра «Надзбручаночка» залучено 274 дітей.

Важливим напрямом роботи виховників є пошук і підтримка учнівської молоді, чий особисті переконання спрямовані на активну участь у громадському житті молоді, яка має організаторські здібності. Ці здібності формуються через участь у діяльності учнівського самоврядування. Активно працює школа управлінської майстерності «Веселка Надзбруччя» (кер. Васильківська Л.М.). Цього навчального року учасники школи управлінської майстерності стали переможцями учнівського проекту «Непоборні», «Знай наших».



Учнівські та педагогічні колективи працюють в рамках РУМу «Моя земля – земля моїх батьків», в закладах створені «Світлиці» та музейні кімнати різного напрямку та змісту діяльності. Особливо вирізняються ціленаправленістю організації виховної роботи через краєзнавство педагогічні колективи Качанівської, НВК «Оріховецький ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ», Підволочиської гімназії імені Івана Франка, НВК «Іванівський ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ» та НВК «Жеребківський ЗНЗ І-ІІ ст.-ДНЗ», НВК «Клебанівський ЗНЗ І-ІІ ст.-ДНЗ». Супранівської, Хмелистківської ЗОШ І-ІІ ст.

Одним із основних напрямків виховного процесу у школах являється родинно-сімейне виховання. На основі діагностування в ЗЗСО спроектована робота із батьками. У школах діють батьківські всеобучі, «школи молодих батьків», розроблено рекомендації, різні анкети, примірні тематики бесід, «круглих столів», дискусій для різних вікових категорій. В школах проводяться родинні свята: «День матері», «День батька», «З родини починається Україна», «Щаслива дитина – щаслива родина», «Ми українці – нація прадавня». Батьки залучаються не лише до організації та проведення виховних заходів, але й для організації дозвілля, екскурсійних поїздок, благодійних ярмарків.

Слід відмітити роботу батьківських всеобучів Кам'янківської, Качанівської, Підволочиської, Хмелистківської ЗОШ, НВК «Оріховецький ЗНЗ І-ІІІ ст.-ДНЗ», та Підволочиської гімназії імені Івана Франка.

Важливе значення у виховному процесі займає правова освіта і виховання. В школах створені системи правової освіти та виховання, яка включає в себе профілактику правопорушень та правоосвітню роботу.

З метою профілактики правопорушень діють:

- рада профілактики,
- чергування учнів та вчителів на перервах,
- контроль стану відвідування учнями,
- робота з учнями, які перебувають на внутрігінмазійному обліку.

Правова освіта і виховання здійснюється через різноманітні заходи в рамках тижня правової освіти та місячника право виховної роботи.

Значна увага педагогічним колективом приділяється реалізації Національної кампанії «Стоп насильству». Щорічно проводяться заходи з реалізації Всеукраїнської акції «16 днів без насилля».

Школи успішно реалізують здоров'язберігаючі технології, які реалізуються на уроках і в позаурочній роботі, в основі яких – загальнокласна взаємодія і мікрогрупова робота. Важливим моментом здоров'язберігаючої діяльності є вирішення проблеми позаурочної зайнятості дітей, організації дозвілля, додаткової освіти це:

- організація фізкультурно-оздоровчих і спортивно-масових заходів;
- реалізація системи просвітницької роботи з учнями щодо формування в учнів культури ставлення до власного здоров'я;
- розвиток системи позаурочної зайнятості підлітків.

Значна увага надається вихованню компетентної особистості, формуванню здатності випускника, здатного в подальшому дорослому житті адаптуватися до навколишньої дійсності. Здоров'язберігаючу діяльність неможливо відділити від організації фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями, тому в школах для дітей проходять заняття спортивних секцій, проводяться рухомі ігри на свіжому повітрі, спортивні естафети, змагання. Традицією стало проведення Дня здоров'я в місяці квітні та «Тижня здоров'я» у грудні. Вихованці Підволочиського будинку школярів стали лауреатами обласного етапу конкурсу «Молодь обирає здоров'я».

Велика увага приділяється в закладах військово та національно-патріотичному вихованню учнів. Проведено військово-польові збори для учнів 11-х класів, військово-патріотичну гру «Сокіл» («Джура»), переможцем районного та учасником обласного етапу стала команда Підволочиської гімназії імені І. Франка.



Команда Підволочиської гімназії імені І. Франка зайняла 5 місце у обласному етапі фестивалю Козацький гарт -2018».



Надати кожній дитині можливості для розвитку творчих здібностей, виявити дитячий таланти, підтримати дитину, створити умови для її творчого розвитку, одне із завдань закладів позашкільної освіти. Це завдання державної політики у сфері позашкільної освіти успішно реалізували 3 заклади позашкільної освіти: Підволочиський БШ, СЮТ, ДЮСШ. в яких діяло 47 груп, займалися 665 гуртківців, а також 4 секції, які налічують 228 вихованців.

Підволочиський БШ працював за художньо-естетичним, соціолого-реабілітаційним, туристсько-краєзнавчим, гуманітарним та еколого-натуралістичним напрямками позашкільної освіти. У СЮТ робота спрямовувалась за спортивно-технічним та предметно-технічним напрямками.

Педагоги та гуртківці брали активну участь у районних, обласних творчих конкурсах, фестивалях, спортивних змаганнях, турнірах, які проводились на різних рівнях, в яких виборювали призові місця та перемоги.

З метою підвищення професійної майстерності педагогів організована діяльність методичних формувань: клубу професійного розвитку керівників гуртків закладів позашкільної освіти Підволочиської селищної ради (кер. Поточняк О.Є.), методичного об'єднання керівників гуртків школи раннього розвитку дітей (кер. Васильківська Л.М.), школи молодого педагога (кер. Поточняк О.Є.), школи педагогічної майстерності (кер. Поточняк О.Є.), школи управлінської майстерності для лідерів та організаторів учнівського самоврядування у закладах освіти Підволочиської селищної ради (кер. Васильківська Л.М.).

В рамках роботи методичних формувань проведені цікаві методичні заходи: методичний міст (спільне засідання школи молодого педагога та школи педагогічної майстерності «Творчий портрет сучасного педагога-позашкільника в умовах децентралізації освіти», зустріч за круглим столом в рамках клубу професійного спілкування керівників гуртків «Сучасні підходи до національно-патріотичного виховання дітей та молоді засобами позашкільної освіти», семінар-практикум «Формування духовного світу особистості, її художньо-естетичного розвитку в процесі опанування цінностями української культури»,

«Методичний дайджест» (захист-презентація творчих проєктів гурткової роботи).

Впродовж року видані посібники методиста Поточняк О.Є.: методичні рекомендації «Організація тижня патріотичного виховання у багатопрофільному позашкільному навчальному закладі», «З досвіду проведення тижня патріотичного виховання у Підволочиському БШ», «Формування системи патріотичного виховання дітей та молоді засобами позашкільної освіти».

Методисти методичного кабінету спільно з закладами позашкільної освіти, закладами загальної середньої освіти забезпечили проведення всіх запланованих заходів з дітьми і учнівською молоддю на високому організаційно-методичному рівні, з максимальним використанням виховного і розвивального потенціалу.

Методична служба наполегливо працювала над реалізацією своїх цільових і організаційних функцій, що знайшло своє яскраве відображення в якісних результатах роботи системи освіти за рік, у досягнутих успіхах і перемогах педагогів та їх учнів і вихованців.

Методичний кабінет і педагогічні колективи продовжать працювати над науково-методичною проблемою «Підвищення якості сервісного обслуговування навчальних закладів та забезпечення академічної свободи у реалізації Державних стандартів освіти на засадах партисипативного управління та педагогіки співробітництва. Національно-патріотичне виховання учнів на засадах полікультурних, історичних цінностей, традицій і звичаїв народу в умовах європейського державотворення». та спрямують сили на вирішення таких актуальних завдань:

- організаційно-методичний супровід та реалізація основних завдань Закону України «Про освіту», постанов уряду та Верховної Ради України, концепції Нової Ураїнської школи, впровадження Державного стандарту початкової освіти;
- продовження розвитку методичного кабінету як науково-методичного, інформаційного та координаційного центру організації самоосвітньої навчальної діяльності педагогів, акумуляції та трансформації досвіду;
- забезпечення якісного методичного супроводу впровадження вчителями нових Державних стандартів, нових навчальних планів та підручників;
- оптимізація роботи методичної та психологічної служб щодо виявлення та підтримки обдарованих учнів, надання кваліфікованої професійної допомоги вчителям, які працюють з обдарованими дітьми;
- активізація науково-дослідницької роботи учнів і вчителів шляхом встановлення тісних зв'язків і співпраці навчальних закладів з вищими навчальними закладами, обласним відділеннями МАН, ТОКІППО;
- активізація роботи психологічної служби системи освіти шляхом поліпшення психологічного супроводу учнів загальноосвітніх навчальних закладів, вихованців дошкільних навчальних закладів; спрямування й діяльності на підготовку дитини до самостійного життя, підтримку дітей вразливих категорій, посилення ролі превентивної та корекційної роботи як з учнями, так і з членами їх родин;

- покращення результативності виступів учнів у III етапі Всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсі-захисту науково-дослідницьких робіт;
- активізація туристсько-краєзнавчої роботи в закладах загальної середньої освіти та позакласних заходах;
- активізація участі педагогічних працівників в конкурсах професійної майстерності, онлайн –конкурсах;
- активізація видавничої діяльності педагогів;
- здійснення організаційних і методичних заходів по підготовці педагогів і учнів до ЗНО та по проведенню пробного тестування;
- впровадження інноваційних форм методичної роботи в ЗЗСО;
- продовження організаційно-методичної підготовки умов для інклюзивного навчання в ЗЗСО для дітей з особливими освітніми потребами;
- упровадження інноваційних підходів до методичного супроводу атестації педагогічних кадрів;
- урізноманітнення й активізація методичної роботи з працівниками закладів позашкільної освіти;
- налагодження співпраці з дитячими та молодіжними організаціями, впровадження у своїй роботі пластової методики виховання;
- постійне удосконалення рівня володіння педпрацівниками ІКТ і розширення використання ІКТ у навчально-виховному процесі, методичній роботі та управлінській діяльності;
- забезпечення активного впровадження здоров'язберезувальних технологій в практичну діяльність усіх навчальних закладів;
- підвищення рівня військово-патріотичного виховання учнівської молоді.

Результати методичної роботи виявляються у підвищенні рівня фахової майстерності педагогів, готовності до запровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес, що сприяє підвищенню його якості, залученні освітян до пошукової, дослідницької, видавничої діяльності, участі в різноманітних професійних змаганнях.

Удосконалені форми методичної роботи методичного кабінету спонукатимуть педагогів до творчості, допоможуть вчителю пройти шлях від звичайного фахівця професіонала до творчої особистості з активною позицією, прагненням до самоутвердження й самореалізації.